

«Jizzax plastmassa» АЖ акциядорларининг
2019 йил 5 ноябрдаги навбатдан ташқари
умумий йиғилиши қарори билан
«ТАСДИҚЛАНГАН»

**«JIZZAX PLASTMASSA»
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ
ТАФТИШ КОМИССИЯСИ ТҮҒРИСИДАГИ
НИЗОМИ**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Мазкур низом «Jizzax plastmassa» акциядорлик жамиятининг (матн бўйича «Жамият») тафтиш комиссияси мақоми, ваколатлари ва мажбуриятлари хамда уни сайлаш ва ишлаш тартибини белгилаб беради.

1.2. Упбу низом Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонуни, Корпоратив бошқарув кодекси ва қоидалари, бошқа норматив – ҳуқуқий хужжатларга ва Жамият уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.3. Тафтиш комиссия Жамиятнинг назорат органи ҳисобланиб, Жамият, унинг бўлинмалар ва хизматлар, филиаллар ва ваколатхоналар фаолияти устидан ички молия – хўжалик ва ҳуқуқий назорат қилиш функцияларини амалга оширади.

1.4. Жамият тафтиш комиссияси ўз фаолияти давомида Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатларига, давлат бошқаруви органларининг қонуности хужжатларига, Жамият уставига, мазкур низомга ва Жамиятнинг бошқа ҳужжатларига амал қиласди.

II. ТАФТИШ КОМИССИЯНИНГ ФУНКЦИЯЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

2.1. Жамиятнинг молия – хўжалик фаолиятини текшириш (тафтиш ўтказиш) тафтиш комиссиянинг, акциядорлар умумий йиғилишининг, Жамият кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки Жамият овоз берувчи акцияларининг камидан беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра Жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

2.2. Ўз функцияларини бажариш пайтида тафтиш комиссия қўйидаги турдаги ишларни амалга оширади:

- Жамиятнинг молиявий ҳужжатларини, мол-мулкни инвентарлаш бўйича комиссиянинг хulosасини текшириш, кўрсатилган ҳужжатларни бирламчи бухгалтерия ҳисоби маълумотлари билан таққослаш;
- Жамиятномидан тузилган шартномалар, амалга оширилган битимлар, контрагентлар билан ҳисобкитобларнинг қонун ҳужжатларига мувофиқлигини текшириш;
- юритилаётган бухгалтерия ва статистика ҳисобининг мавжуд меъёрий қоидаларига мувофиқлигини таҳлил қилиш;
- Жамиятнинг молиявий ҳолатини, унинг тўловга қобиллигини, активларнинг ликвидлигини, ўз ва қарз маблағлари нисбатини таҳлил қилиш, Жамиятнинг иқтисодий ҳолатини яхшилаш учун захираларни аниқлаш ва Жамият бошқарув органларига молия-хўжалик фаолияти масалалари бўйича тавсиялар ишлаб чиқиши;
- маҳсулот ва хизматлар етказиб берувчилар томонидан тўловлар, бюджетга тўловлар, облигациялар бўйича фоизлар, акциялар бўйича дивиденdlар ва иш ҳақи ҳисобланиши хамда тўланиши, бошқа мажбуриятлар сўндирилиши ўз бақтида ва тўғри амалга оширилаётганини текшириши;
- солиқ инспекцияси, статистика органлари, давлат бошқарув органларига топшириладиган Жамият бухгалтерия баланслари, йиллик ҳисоботи ва бошқа ҳисобот ҳужжатлари тўғри тузилганини текшириш;
- Жамият томонидан қимматли қофозлар бозори ва акциядорлик жамиятларига оид қонунчилик талабларига риоя қилинишини, шунингдек, Жамиятда йирик битимлар ва аффилланган шахслар билан тузилган битимлар мавжудлигини текшириш;
- тафтиши комиссия ваколатига кирадиган бошқа ишларни, шунингдек, акциядорларнинг умумий йиғилишининг топшириқларини бажариш.

2.3. Тафтиш комиссия қўйидагиларга мажбур:

- акциядорлар умумий йиғилиши, кузатув кенгаси, ижроия органи эътиборига амалга оширилган тафтиши ва текширишлар натижаларини жамият бошқарув органлари мажлислирида хulosалар, ёзма ҳисоботлар, билдиришиномалар, ахборотлар шаклида ўз бақтида етказиш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботи ва йиллик бухгалтерия балансидаги маълумотлар ишончлилиги бўйича баҳо берии;
- Жамиятнинг молиявий ҳолатига таъсир этувчи хавф-хатар ва бошқа вазиятларга Жамиятнинг таъсирчанилигига баҳо берии;

- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини ўил якуни бўйича ёки бошқа давр учун қонунчиллик, Жамият устами ва мазкур низомга мувофиқ шахслар ташабусига кўра тафтиши ўтказиш;
- тижорат сирини сақлаш, ўз функцияларини бажаришлари пайтида тафтиши комиссия конфиденциал маълумотларга эга бўлганда, ушбу маълумотларни ошкора қилимаслик. Агар тафтиши комиссия ишига эксперт сифатида тафтиши комиссия бўлмаган шахслар жалб қилинса, улар тижорат сирини сақлаш лозимлиги ҳақида огохлантирилиши керак. Уларнинг хати- харакатлари бўйича жавобгарлик тафтиши комиссиянинг зиммасида бўлади;
- Жамият Бошқарув органлари ва мансабдор шахслари ҳаракатларига оид ва уларга нисбатан тегишли қарор қабул қилиши тўғрисидаги акциядорларнинг шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиши;
- ишлаб чиқарши-хўжалик, молиявий, ҳуқуқий фаолиятда қонунбузарликлар аниқланган ёки Жамият манфаатларига таҳдиид пайдо бўлган холатларда Жамият бошқарув органлари қарорлари талаб қилинган тақдирда, акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши йиғилишини чақиришини талаб қилиши;
- қонун хўжжатларига асосан тафтиши комиссия бошқа мажбуриятларга хам эга.

2.4. Текшириш предмети бўлган барча хўжжатлар ва материаллар тафтиши комиссия томонидан текшириш ўтказилганда синчилаб ўрганиб чиқилиши лозим. Тафтиши комиссия нотўғри хulosалар берганлиги учун жавобгар бўлади, ва ушбу жавобгарлик меъёри акциядорлар умумий йиғилиши ва амалдаги Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида белгиланади.

2.5. Тафтиши комиссия акциядорлар умумий йиғилишида қатнашиши ва йиғилиши қатнашчиларининг саволларига ўз ваколат доирасида жавоб беришга мажбур.

III. ТАФТИШ КОМИССИЯНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА ВАКОЛАТЛАРИ

3.1. Тафтиши комиссия ўз функцияларини тегишлича бажариш мақсадида қуийдаги ҳуқуқларга (ваколатларга) эгадир:

- Жамиятнинг ҳар қандай молиявий хўжжатларини текшириши, шу жумладан жамиятни инвентаризациялаш бўйича комиссия хўжжатлари ва кўрсатилган хўжжатларни бирламчи бухгалтерия ҳисоби маълумотлари билан таққослаши;
- Жамиятнинг бошқарув органларидан, унинг бўлинмалари ва хизматларидан, мансабдор шахсларидан, тафтиши комиссия иши учун зарур бўлган хўжжатларни талаб қилиши ва олиши. Кўрсатилган хўжжатлар ва материаллар тафтиши комиссияга унинг ёзма сўровига асосан иккى кун ичida тақдим этилиши керак;
- ишлаб чиқарши-хўжалик, молиявий, ҳуқуқий фаолиятда қонунбузарликлар аниқланган ёки Жамият манфаатларига таҳдиид пайдо бўлган холатларда тафтиши комиссия акциядорлар умумий йиғилишини чақиришини талаб қилиши;
- кузатув кенгаши мажлисини чақиришини талаб қилиши. Кузатув кенгаши раиси тафтиши комиссиянинг кузатув кенгаши йиғилишини чақириши бўйича талабини рад этишига ҳақли эмас;
- кузатув кенгашининг ҳар қайси аъзосининг тақлифи бўйича кузатув кенгаши мажлисларида қатнашиши;
- Жамиятнинг бошқарув органлари, унинг бўлинмалари ва хизматлари олдида, Жамият томонидан қабул қилинган низомлар, қоидалар ва йўриқномаларни бузган тақдирда Жамият ходимлари, шу жумладан мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги тўғрисидаги масалани қўйши;
- Жамият молиявий ҳисоботларини Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига (матнда ХМҲС) мувофиқ тарзда эълон қилишига ўтишини ташкиллаштириш бўйича ишчи гуруҳи ишида иштирок этиши;
- қонунчиликда ва Жамиятнинг ички ҳуҷжатларида ўрнатилган тартибда ўз вазифаларини бажариб турган давр учун мукофот ва (ёки) тафтиши комиссия вазифасини бажариши билан боғлиқ харажатларни олиши;
- қонун хўжжатларига асосан тафтиши комиссия бошқа ҳуқуқларга (ваколатларга) хам эга.

3.2. Жамият молиявий – хўжалик фаолиятини текширишда (тафтиши этишида) иштирок этгани учун Жамият тафтиши комиссиясига чораклик мукофот тўланади. Мукофот тўлови акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган ички хўжжат билан белгиланади.

IV. ТЕКШИРУВ (ТАФТИШ) ҮЗТКАЗИШ ТАРТИБИ

4.1. Жамиятнинг молия – хўжалик фаолиятини текшириш бир йиллик фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

4.2. Жамиятнинг йиллик ҳисоботига киритилган ва йиллик бухгалтерия балансида акс эттирилган маълумотлар ҳаққонийлигини тасдиқловчи ёки рад этувчи хулоса хамда Жамиятнинг молия – хўжалик фаолиятини текшириш (тафтиш үтказиш) бўйича тафтиш комиссия ҳисоботи, Жамиятнинг йиллик ҳисоботи дастлаб тасдиқланиши тўғрисидаги кузатув кенгашининг мажлиси үтказилиши кунига қадар уч кун олдин тафтиш комиссия томонидан кузатув кенгашига тақдим этилиши лозим.

4.3. Жамиятнинг молия – хўжалик фаолиятини режадан ташқари текшириш (тафтиш үтказиш) қўйидаги холатларда амалга оширилади:

- *акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига асосан;*
- *кузатув кенгашининг қарорига асосан;*
- *Жамият нинг беш фоизидан кам бўлмаган овоз берувчи акцияларига эга акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра;*
- *тафтиши комиссиянинг ўз ташаббусига кўра.*

4.4. Режадан ташқари текшириш (тафтиш) үтказиш тўғрисидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан Жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йиғилишда иштирок этаётган акциядорларнинг кўпчилик (оддий кўпчилик) овози билан қабул қилинади. Тафтиш комиссия акциядорлар умумий йиғилишининг тегишли баённомасини олгандан сўнг текширишни бошлайди.

4.5. Режадан ташқари текшириш (тафтиш) үтказиш тўғрисидаги қарор кузатув кенгashi томонидан мажлисда қатнашаётган аъзоларининг кўпчилик овози билан, сиртдан овоз бериш холатларида кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинади. Ушбу қарорни қабул қилишга овоз берган барча кузатув кенгашининг аъзолари томонидан қарор имзоланади ва тафтиш комиссияга юборилади.

4.6. Қонунбузарлик холати аниқланган тақдирда тафтиш комиссия текшириш (тафтиш) үтказишни ташкиллаштиради ва уни үтказишни бошлайди.

4.7. Режадан ташқари текшириш (тафтиш) үтказиш тўғрисидаги талабни Жамият акциядорлари томонидан киритиши:

- a) Текшириш (тафтиш) үтказиш бўйича ташаббускор – акциядорлар тафтиш комиссиясига қўйидагиларни ўз ичига олган ёзма талабнома юборади:
- *акциядорнинг Ф.И.Ш. ёки номи;*
 - *уларга тегишли акциялар хақида маълумотлар (сони ва тури);*
 - *ушибу талабноманинг асосланган важи.*

Талабнома акциядор ёки унинг вакили томонидан имзоланади. Талабнома вакил томонидан имзоланган холларда вакилнинг ишончномаси илова қилиниши шарт.

Агар ташаббус юридик шахс – акциядор томонидан чиқсан бўлса юридик шахс вакилининг имзоси (юридик шахснинг уставига асосан ишончномасиз харакат қилиш ҳуқуқига эга бўлган вакил) юридик шахснинг муҳри билан тасдиқланиши шарт. Агар талабнома юридик шахснинг номидан ишончнома асосида харакат қилаетган вакил томонидан имзоланган бўлса талабномага ишончнома илова қилиниши шарт.

b) Текшириш (тафтиш) үтказиш талабномаси тафтиш комиссияномига Жамият манзили бўйича почта орқали (топширилганлиги тўғрисидаги тасдиқловчи хужжат билан) ёки Жамият девонхонасига топширилади.

Талабнома тақдим қилинган сана уни Жамиятга топширилган санаси ёки Жамият девонхонасига топширилган санаси ҳисобланади.

v) Талабнома тақдим қилинган кундан ўн иш куни ичida Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини режадан ташқари текшириш (тафтиш) үтказиш тўғрисидаги тафтиш комиссиясининг қарори қабул қилиниши ёки тафтиш үтказилишига рад жавоби берилиши лозим.

g) Текшириш (тафтиш) үтказилишига рад жавоби қўйидаги холларда берилиши мумкин:

- *талабнома тақдим этган акциядор (акциядорлар) талабномани тақдим этган кунда акциядорларнинг*

умумий йиғилиши ваколатига киритилган барча масалалар бўйича овоз берувчи акциялар сонига эга бўлмаса;

- талабнома тақдим этган шахс Жамият акциядорларининг реестрида рўйхатга олинмаган ёки акциядорнинг (акциядорларнинг) вакили (вакиллари) ваколатига эга бўлмаса;
- текшириши (тафтиши) ўтказилиши тўғрисидаги талабнома асослантирилмаган бўлса;
- текшириши (тафтиши) ўтказилишига асос бўлган фактлар бўйича текшириши (тафтиши) ўтказилган ва тафтиши комиссия томонидан ушбу холатлар бўйича хулоса тасдиқланган бўлса;
- талабномада маълумотлар тўлиқ кўрсатилган бўлмаса;
- талабнома Узбекистон Республикаси қонунчилиги ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ёки Жамият уставига зид бўлса.

4.8. Текшириш предметига тааллуқли барча мавжуд бўлган ва олинган ҳужжатлар ва материаллар тафтиши комиссия томонидан текшириш (тафтиш) ўтказилаётган даврда ўрганинилиб чиқилиши лозим.

4.9. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига кўра жамиятнинг тафтиши комиссия хулоса тузади, бу хулосада қуидагилар акс эттирилиши:

- Жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;
- бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисоботни тақдим этиши тартиби бузилганилиги, шунингдек молия – хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганилиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

Ушбу хулоса акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида кўриб чиқлади.

4.10. Тафтиши комиссия томонидан текшириш (тафтиш) ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилингунинг қадар Жамиятнинг молия – хўжалик фаолиятини текшириш (тафтиш) ўтказиш бўйича талабнома тақдим қилган шахслар тафтиши комиссияни ёзма огохлантирган холда ўзлари хохлаган пайтда талабномасини чақиририб олишга ҳақли.

4.11. Тафтиши комиссия Жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва Жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани ҳар чорақда Жамият кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқади.

V. ТАФТИШ КОМИССИЯНИ САЙЛАШ ВА УНИНГ ВАКОЛАТЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ТУГАТИШ

5.1. Тафтиши комиссияликка номзодлар бўйича таклифлар киритиш, ушбу таклифларни кўриб чиқиши ва улар бўйича кузатув кенгаши томонидан қарорлар қабул қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида» ги қонунининг 63 ва 65 моддаларига ва Жамият уставига мувофиқ амалга оширилади.

5.2. Тафтиши комиссияликка номзодлар киритиш таклифи ёзма равишда Жамиятнинг манзилига почта орқали юборилади ёки Жамият девонхонасига топширилади.

Таклиф киритилган сана почта орқали юборилган санаси ёки Жамият девонхонасига топширилган санаси бўйича аниқланади.

Таклиф акциядор ёки унинг вакили томонидан имзоланади. Талабнома вакил томонидан имзоланган холларда вакилнинг ишончномаси илова қилиниши шарт.

Агар ташаббус юридик шахс - акциядор томонидан чиққан бўлса юридик шахс вакилининг имзоси (юридик шахснинг уставига асосан ишончномасиз харакат қилиш ҳуқуқига эга бўлган вакил) юридик шахснинг муҳри билан тасдиқланиши шарт. Агар таклиф юридик шахснинг номидан ишончнома асосида харакат қилаеттан вакил томонидан имзоланган бўлса таклифга ишончнома илова қилиниши шарт.

5.3. Тафтиши комиссия уч кишидан иборат бир йил муддатга акциядорлар умумий йиғилиши томонидан жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йиғилишида иштирок этаётган акциядорларнинг кўпчилик (оддий кўпчилик) овози билан сайланади. Тафтиши комиссия бир вақтнинг ўзида жамият кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айни шу Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас. Айни бир шахс айни бир Жамиятнинг тафтиши комиссияси

кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мүмкін эмас. Тафтиш комиссия сайлови ҳар бир номзод бўйича алоҳида овоз бериш йўли билан амалга оширилади.

5.4. Тафтиш комиссияликка сайланаётган шахслар олий маълумотли бўлишлари шарт.

5.5. Тафтиш комиссия ўз хошишига кўра истаган пайтида, тафтиш комиссия сифатида ўз фаолиятини тўхтатиш кунидан бир ой олдин жамият кузатув кенгашини огохлантирган холда тафтиш комиссияликдан чиқишига ҳақли. Бу холда акциядорлар умумий йиғилиши ўзининг яқин орадаги йиғилишида тафтиш комиссияни сайлайди.

5.6. Агар тафтиш комиссия кузатув кенгаши ёки ижроия органи аъзосига сайланган ёхуд айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлашни бошлаган бўлса, унда ушбу шахс тафтиш комиссия сифатидаги ўз фаолиятини тўхтатиши лозим. Бу холда акциядорлар умумий йиғилиши ўзининг яқин орадаги йиғилишида янги тафтиш комиссияни сайлайди.

5.7. Тафтиш комиссиянинг ваколатлари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан Жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йиғилишда иштирок этаётган акциядорларнинг кўпчилик (оддий кўпчилик) овози билан қуийдаги холатларда муддатидан илгари тутатилиши мүмкін:

- *узурли сабабсиз тафтиш комиссиянинг ишида уч мартадан ортиқ қатнашмаслиги;*
- *текшириш давомида барча хужжатлар ва материалларни лозим даражада ўрганмаганлиги оқибатида нотўғри хулоса берганлиги;*
- *тафтиши комиссия томонидан мазкур низомнинг 5.1. банди талабларини бажармаганлиги;*
- *тафтиши комиссиянинг бошқа хатти-харакатлари (харакатсизлиги) туфайли Жамиятга салбий оқибатлар олиб келганлиги.*